

στολίζει Ὀράτειος ἀπλοϊκότης, καὶ κατ' ἀρχὰς μετρίου Βυχικού τόνου, ἐὰν ἐπιτρέπῃται ἡ ἔκφρασις, ἀκολούθως ἐκκενύεται εἰς πατριωτικὰς ἀναμνήσεις τῶν παλαιῶν ζυθοποιῶν

Ἀφόβως εἰς τοὺς ἀνακτας παράπονα ποιοῦντες
 Καὶ τῶν δικαίων ζηλωταὶ ἡρωϊκοὶ πολῖται,
 Οἱ πρόγονοι τὴν κύπελον τοῦ ζύθου ἐκκενοῦντες
 Ἐφρόντιζον ἐλεύθερος ἡ τέχνη των ν' ἀσκῆται.

Τὸ τετράστιχον τοῦτο ἐξηγεῖ τοὺς λόγους τῆς δημοτικότητος τοῦ ὕμνου, τοῦ ὁποίου ἦ τε μουσικὴ ὡς οἱ λόγοι εἰς ἔμπνευσις τοῦ κ. Κλῆς.

«Ὁ ζύθος» ἀνεφάνη τὸ πρῶτον τῷ 1852, ἦτοι τέσσαρα ἔτη ἀφοῦ ὁ Βεραγγέρος ἐχαιρέτισεν ἐν τῷ Ἀντωνίῳ Κλῆς ἓνα τῶν πρώτων τῆς ἐποχῆς λυρικῶν. Συνήθως λέγεται ὅτι οἱ μεγάλοι ποιηταὶ εἶνε κακοὶ κριτικοί· ἀλλ' ἐὰν ᾔνε τοῦ ἀληθῆς — καὶ ὁ Γκαίτε εἶνε λαμπρὰ τοῦ κανόνος ἐξαίρετος — νομίζω ὅτι τότε εἶνε σφαλῆραὶ αἱ κρίσεις τῶν ποιητῶν ὅτε ἀδίκως ὑποβιάζουσι τὴν ἀξίαν τῶν συναδέλφων τῶν ποιητῶν. Ὅτε ποιητῆς τις ἐπαινεῖ καὶ πολὺ μᾶλλον ὅτε ἀνομολογεῖ ἕτερον ἴσον του δύναταί τις νὰ ᾔ βέβαιος ὅτι τὸ ἐγκώμιον εἶνε εἰλικρινές καὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα δίκαιον. Τὸν Κλῆς αὐτὸν ἐκάλεσαν οἱ Γάλλοι Βεραγγέρον τοῦ Βελγίου ἀλλὰ δεόν νὰ παραδεχθῶμεν — καὶ τοῦτο ὑπὲρ τοῦ νεωτέρου ποιητοῦ — ὅτι ἡ ἐκτίμησις αὕτη τῆς φιλολογικῆς του ἐκτιμῆσεως δεόν νὰ γίνῃ δεκτὴ μετὰ σπουδαίαν παραχώρησιν. Ὁ Βεραγγέρος θερμότατοι θαυμασταὶ τοῦ Βεραγγέρου στενάζοντες ὁμολογοῦσιν ὅτι δὲν δύνανται νὰ δηλώσωσι τὰς καλλονὰς του ἐκτιμῆσεως τὰς θυγατέρας των· καὶ τῇ ἀληθείᾳ οἱ Γάλλοι, οἵτινες ἐκτιμῶνται ὡς ὁ σεμνότερος τῶν λαῶν ἐθεώρησαν ἀναγκαῖον νὰ τιμωρήσωσι τὸν Βεραγγέρον πλέον ἢ ἅπαξ διὰ προσομοίωσιν μου καὶ φυλακίσεως ἕνεκα τῶν «Ἵμνων». Ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου